

FORUM ZA NOVO LEVICO

FORUM FOR NEW LEFT

info@nova-levica.si

GSM: 041/428-645

Poročilo z okrogle mize Alternative na levisi (Državni svet: 10.12.2013)

1. Povzetek izhodiščnih točk razprave:

- Vprašanje totalitarnih praks v demokraciji in demokratični ureditvi;
- Pojasniti dobo tranzicije v Sloveniji in njene posledice za leve politike danes;
- Predstavitev obstoječih in bodočih alternativ na levisi;
- Diskriminacija teh alternativ, tako medijska, kot tudi politična;
- Predstavitev venezuelske izkušnje socializma 21. Stoletja.

2. Seznam nastopajočih referentov in njihovi referati:

- Dr. Igor Pribac: Uvedba univerzalnega temeljnega dohodka v EU kot programski cilj levice;
- Dr. Dušan Plut (Društvo Gibanje in Stranka za trajnostni razvoj Slovenije - TRS): Demokratični ekološki socializem;
- Anej Korsika (Delavsko-punkerska univerza – DPU): Na poti k demokratičnemu socializmu;
- Andrej Magajna (KSS Krščanski socialisti Slovenije): Hegemonija na levisi;
- Žiga Šorli (Predsednik MLADI KSS Krščanski socialisti Slovenije): Krščanski socializem nekoč in danes;
- Dr. Wilmer Armando Depablos (Odpravnik poslov na veleposlaništvu Bolivarske republike Venezuele): Venezuelska izkušnja socializma 21. Stoletja.

3. Uvodni nagovor glavnega koordinatorja Foruma za novo levico, Žiga Šorlija:

Lepo vas pozdravljam v času, ko ni ničesar lepega na obzorju. Dogajajo se stvari, ki kažejo na nujen propad tega kapitalističnega klientelističnega interesnega sistema. Pred 23 leti so bile dovoljene sanje, danes se sprašujemo samo to, kdaj in kako se bo končala ta nočna mora. Zdi se, da obstoječa vladna koalicija bolj pripada desnemu, kot pa levemu političnemu polu, vendar vseeno ohranjajo monopol nad levisi, ki je celo hujši od običajnega monopola, ker ohranja nadzor nad vsem, kar se pri nas dogaja. Korenine tega početja so že iz časov 2. Svetovne vojne, ko Partija ni trpela alternativ znotraj OF, in ta diskurz je ohranila do danes.

Do izraza je prišlo opuščanje idej socialne države na račun bogatenja določenih kvazi-elit. V času tranzicije, ko je postala slovenska levičarska demokracija nedokončana simfonija KPS, katera je že po letu 1986 igrala zgolj populistično/pragmatično vlogo v slovenski politiki, dogmam samoupravnega socializma pa so se odpovedali na račun samoohranjevalnega pragmatizma v procesu, ki se je zavlekel tja do današnjih dni. Pozitivna Slovenija je

samo še en zgodovinski eksperiment označevalca brez označenca, ki deluje na tak način in to vedno sproti dokazuje.

V Sloveniji smo takrat imeli samoupravni delegatski socializem, ki ga je zagovarjal Popit, na teoretski ravni ga pa je utemeljeval znani filozof Dr. Vojan Rus, vendar so v Kučanovi struji takrat zagovarjali SOCIALIZEM PO MERI ČLOVEKA ki ni bil nič drugega, kot pragmatizem in populizem, namenjen njihovim samoohranitvenim težnjam, in tako se ve, da je to socializem po meri točno določenega človeka, v kolikor temu lahko sploh še rečemo socializem.

Leta 1995 je Janez Janša prepustil označevalec socialne demokracije in tako so v tranzicijski levici so prevzeli socialno demokracijo in začelo se je zlorabljati to ime za svoje nadaljnje potrebe po samoohranjanju, naša podjetja pa so spreminjali v servirni stroj, ki je začel toniti v najbolj kruto klientelistično-koruptivno blato in s tem se je po tihem začelo tudi kršiti osnovne človekove pravice. Glede na to, da je danes dan človekovih pravic, je še kako nujno opozoriti na ta precedens, ki so si ga dovolili v tako-imenovani-levici in nihče ne more povrniti vseh krivic, ki so bile kdajkoli storjene na naših tleh ravno zaradi tega, ker imamo tak samoohranjevalni sistem.

Alternative so bile, so in bodo, vendar so odrinjene na stranski tir. Danes tukaj gostimo predstavnike demokratičnega, krščanskega in zelenega socializma. Alternative torej obstajajo in te morajo biti del naše prihodnosti. Pri tem lahko izpostavimo idejo o univerzalnem temeljnem dohodku, ki bi dejansko razbremenil gospodarstvo in malega človeka v smeri vzpostavljanja pravne in socialne države ter na splošno ustvarjanja družbene blaginje k čemur bi morali stremeti vsi naši »predstavniki«, ampak katero drugo državo za zgled take transparentnosti, da bomo imeli vpogled v celoten sistem? Odgovor je Venezuela, kako je tam, nam bo povedal naš spoštovani gost Dr. Wilmer Armando Depablos, začasni odpravnik poslov na veleposlaništvu Bolivarske republike Venezuele, in veliko stvari se bomo še morali naučiti od njih.

Ampak, saj vemo, medije imajo v rokah posamezniki, ki sedijo na več stolčkih in imajo svoj vpliv na to, koga omeniti in koga ne, o kakih natančnejših predstavitev pa seveda ni govora. Vse nas potiskajo v ozadje, češ da nimamo odgovora na današnje razmere, da smo irelevantni, da nismo primerni za upravljanje državnega aparata, da obstajajo boljši od nas, da smo zgodovinsko preživeti, itn.. Potem skušamo vplivati na medstrankarski dogovor o volilnem sistemu in nas tudi zavrnejo, da skušajo s temi popravki zgolj doseči, da ne bi bilo več nestranskih ljudi v parlamentu, da bi šli zakoni hitreje skozi rešeto. Koliko demokracije potem sploh še imamo?!

Tudi naš FORUM je bil postavljen v ozadje kot nerelevanten. Samo zato, ker se že določene stvari govori sto in več let. V zadnjih dveh letih smo imeli 3 okrogle mize z zelo zanimivimi gosti. Mediji so imeli zgolj medel odziv, ki sploh ni prikazal vsebine celotne razprave. Očitno obstaja huda alternativa na levici, katero je treba omrežiti na povsem hegemoničen način z zastirko drugih, manj pomembnih dogodkov. Temu moramo najti rešitev in končati to krizo vrednot, katero trpimo že dolgo, dolgo časa.

Tu, na tem mestu, jasno poudarjam še enkrat: nismo nastavljeni s FORUM-a 21 in nismo nastavljeni s strani desnice. Ne moremo biti poslušni samo eni strani in jo brezpogojno ubogati, kot otroci v prvem razredu. Če sem pred enim letom na našem prvem srečanju na Bledu rekel, da morda še ni nastopil naš čas, lahko danes rečem brez pomislekov, da je naš čas zdaj zares nastopil in upam, da bomo danes postregli vesoljni Sloveniji odgovor, ki ga danes iščemo in tudi potrebujemo. Prihodnost sloni na nas in upam, da bomo danes imeli razpravo v obliki strpnega dialoga, kakršnega od nas zahteva demokratična skupnost, v kateri sobivamo.

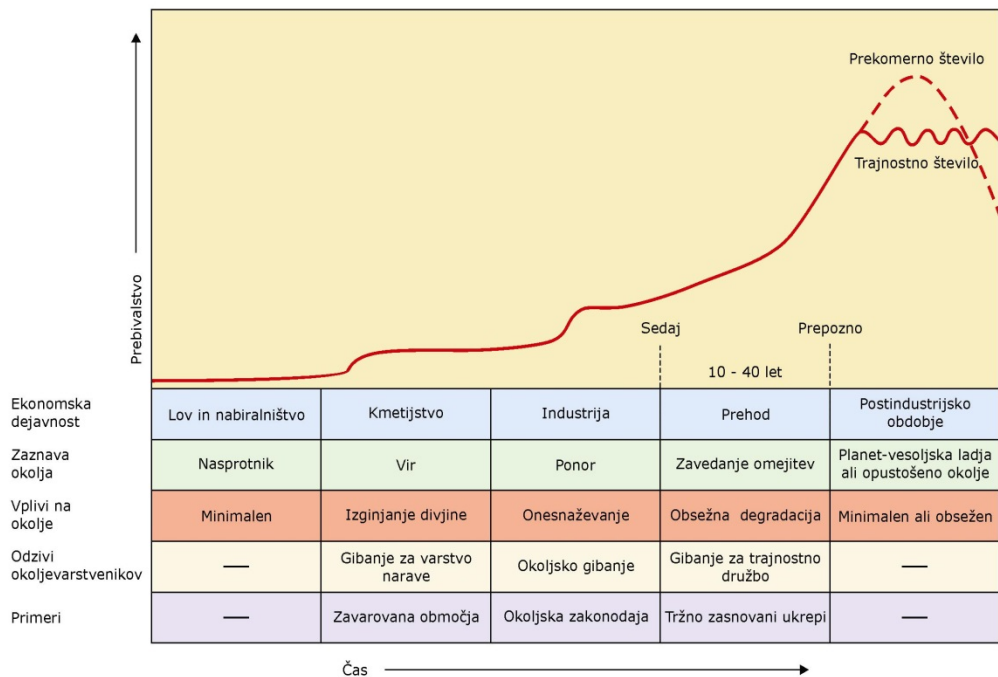
4. Dušan Plut, predsednik Gibanja za trajnostni razvoj Slovenije (TRS): **DEMOKRATIČNI EKOLOŠKI SOCIALIZEM – EKOSOCIALIZEM**

Ključna globalna protislovja 21. stoletja

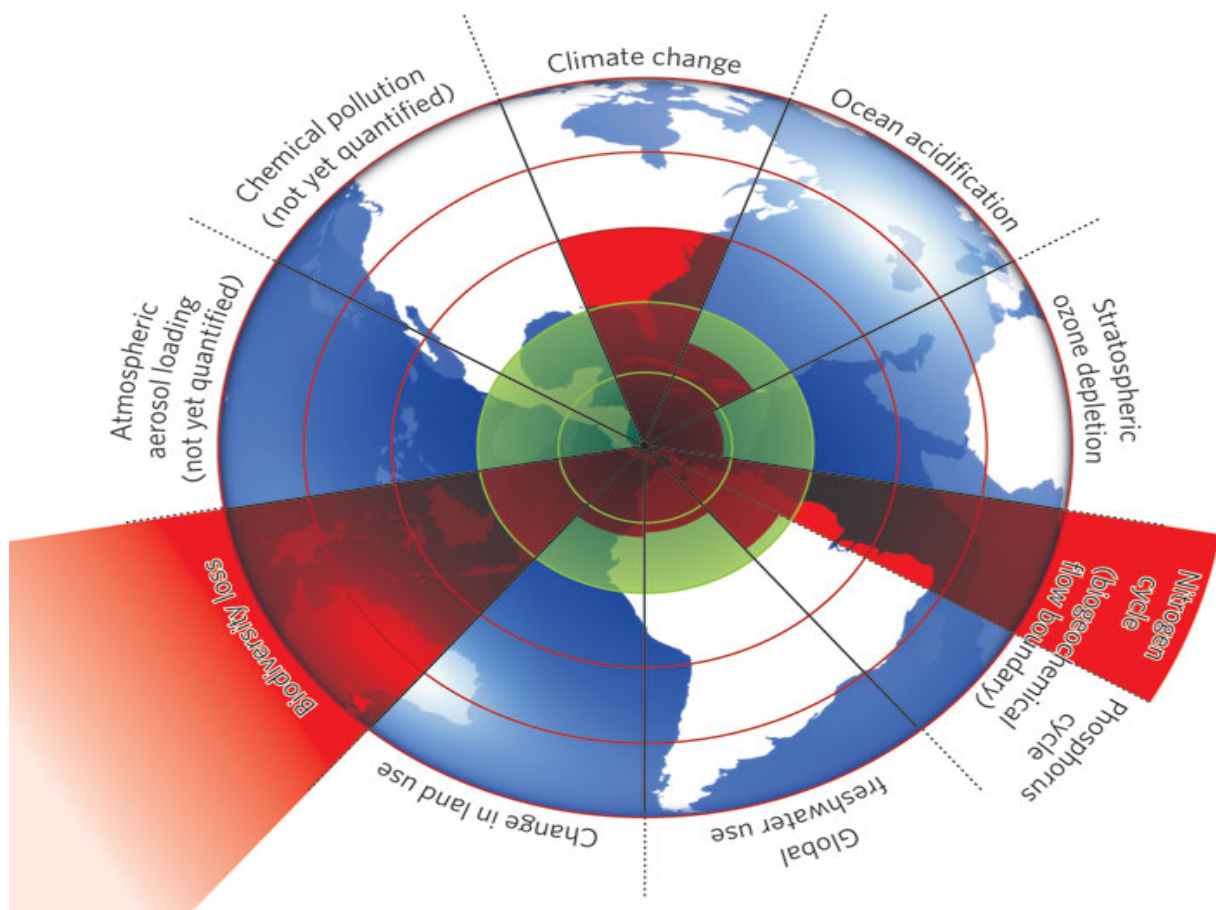
Ključno ni le protislovje kapitalizma med delom in kapitalom, temveč zaradi nevzdržnosti tržnega modela trajne rasti tudi protislovje med kapitalom in okoljem:

- Povečevanje družbene neenakosti: med državami + znotraj držav + svetovna revščina
- Propadanje modela enopartijskega, državnega socializma in hkratna neoliberalizacija kapitalizma in globalna organiziranost kapitala
- Okoljska globalizacija –sedanje preseganje zmogljivosti planetarnega ekosistema + večkratno povečanje svetovnega gospodarstva v 21. stoletju za okoli 9 milijard prebivalcev

Slika 16: Razvojne faze razmerja človek-okolje

Vir: McKinney, Schoch, 1998

Okoljska destruktivnost kapitalizma

•Model (količinske) trajne rasti proizvodnje in potrošnje –na omejenem planetu ??? Ključna razvojna dogma kapitalizma in realnega socializma!

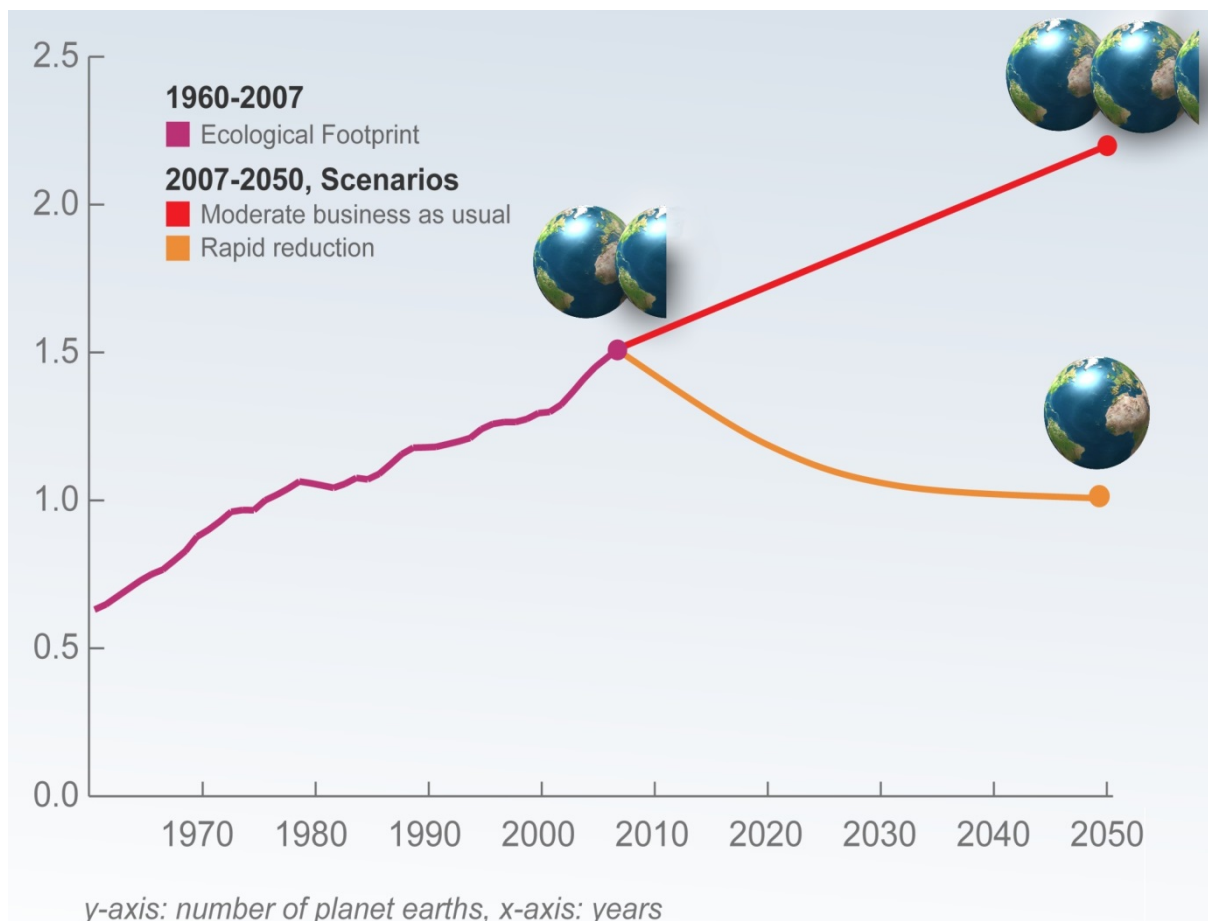
•Privatizacija: gospodarstvo + prostor + javne storitve + naravne dobrine: zasebni interes, lastnina nad javnim interesom, skupnim dobrom •Vseobsegajoča vloga trga: okoljska, podnebna, ekosistemska(in socialna) destruktivnost povečevanja „konkurenčnosti“

•Dominantna, ekološko trajno destrukтивna vloga dobičkakot razvojnega motiva in cilja

Kapitalistično gospodarstvo : trajnostno sonaravna paradigma

•Šibka trajnostnost/sonaravnost –okoljsko tržno gospodarstvo rasti: ekonomizacija okolja + povečevanje skupnega kapitala na račun zamenjave naravnega kapitala z večanjem ustvarjenega kapitala + izjemna vloga tehnološkega razvoja v ozelenjevanju globalnega gospodarstva

•Močna trajnostnost/sonaravnost –ekološkogospodarstvo (omejitve rasti): ekologizacija ekonomije + nezamenljivost ključnih sestavin naravnega kapitala z ustvarjenim + snovno-energetski vnosi znotraj zmogljivosti okolja + nezmožnost tržnega vrednotenja vseh ekosistemskihstoritev, biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot, intrizičnevrednosti narave... + regionalno, lokalno gospodarstvo in samooskrba (prehranska, energetska)

Okoljske omejitve kapitalistične in socialistične produkcije in potrošnje

Univerzalne okoljske omejitve: prostor + naravni viri + samočistilne zmogljivosti

1. Stopnja rabe obnovljivih naravnih virov ne sme preseči stopnje njihovega obnavljanja (regeneracije)
2. Stopnja rabe neobnovljivih naravnih virov ne sme preseči stopnje zamenjave z obnovljivimi
3. Stopnja emisij, odpadkov, odpadne vode ne sme preseči samočistilnih zmogljivosti okolja
4. Antropogenizacija narave, povečevanje entropije okolja ne sme ogroziti delovanje planetarnega ekosistema in zmanjševati biotsko raznovrstnost

Ključna vrednotna polja ekosocializma – integracija „rdeče“ in „zelene“ etike = pravičnost + okoljska odgovornost

Ključna pomanjkljivost modela „naravnega“ kapitalizma je predpostavka, da je možno ločiti ekološke in socialne cilje, torej doseči večjo okoljsko odgovornost kapitala in hkrati ohranjati ali celo povečevati družbeno neenakost.

Demokratični ekološki socializem postavlja ob družbeni pravičnosti v ospredje okoljsko odgovornost = ohranjanje eksistenčnih, bioloških pogojev za vse prihodnje generacije.

EKOSOCIALIZEM = EKOSOCIALNA TRAJNOSTNA DRUŽBA:

- Družbena pravičnost, solidarnost, socialna varnost in demokratičnost – blaginja vseh ljudi in zmanjšanje družbene neenakosti (pravično in solidarno prerazporejanje ustvarjenega dohodka) + povečana vloga neposredne politične demokracije + soupravljanje in samoupravljanje (ekonomska demokracija)

- Nenasilje-odprava nasilja do sočloveka (proces demilitarizacije) in nasilja do živali (okoljska etika in zakonodaja)
- Trajnostnost/sonaravnost–celotno gospodarstvo in materialna blaginja posameznika ter blaginja skupnosti dosledno v okviru zmogljivosti, nosilnosti okolja = nujnost sonaravnega planiranja namesto diktata trga in dobička + socializacija bančništva (javni servis kot šolstvo) in ekologizacija, regionalizacija ter socializacija investicijske politike
- Medgeneracijska okoljska odgovornost -lokalna in globalna stopnja zaščite okolja, narave, okoljskih virov, biotske raznovrstnosti in ekosistemskihstoritev: trajnostni izobraževalni, ekonomski in zakonodajni instrumenti države, lokalne skupnosti
- Ključna vsebinska polja ekosocializma :
  1. Demokratična in pravna država: parlamentarna demokracija + okrepljena neposredna demokracija + participativna ekonomska demokracija (soupravljanje in samoupravljanje) + varovanje človekovih pravic, varovanje pravic živali
  2. Plansko-tržni razvojni model: naraščajoča vloga trajnostnega sonaravnega planiranja namesto ozkih tržnih mehanizmov in maksimiranja dobička + prevlada javnega dobra + mešana lastnina z večanjem družbene lastnine (služiti rasti javnega dobra) + trajnostni, policentrični regionalni razvoj
  3. Ekološka država -trajnostno sonaravno, načrtovano in ravnovesno gospodarstvo v okviru okoljskih zmogljivosti: krožno, količinsko ne-rastoče ozelenjeno gospodarstvo + kooperative + decentralizirani OVE + prehranska in energetska samooskrba + izobraževanje za trajnostni razvoj
  4. Socialna država: blagostanje skupnosti, posameznika in ekosistemov + polna zaposlitev/(U)TD + vsem dostopne javne storitve (šolstvo, zdravstvo, kultura) + + progresivni davčni sistem in prenos davčnih bremen iz dela v okoljske davke + omejene dohodkovne razlike (1 : 5/6)

„Od neoliberalne k ekocialnikapitalistični in čim prej k ekosocialistični EU 2030“

Prehodno obdobje kot ekosocialna preobrazba kapitalizma s sistemskih uvajanje elementov demokratičnega (eko)socializma (sonaravni „solidarizem“):

„ozelenjeno“ tržno-plansko gospodarstvo šibke trajnostnosti in kakovostnerasti + dvig deleža BDP v proračunu EU (od 1,0 % na najmanj 1,5 %) + ohranjanje (in selektivni dvig) javne lastnine v strateško pomembnih podjetjih, infrastrukturnih sistemih (npr. energetika, promet) in ključnih storitvah + zaustavitev zategovanja pasu, delni odpis dolgov in najmanj ohranjanje priborjenih socialnih pravic + dvig energetske in prehranske samooskrbe + rast ekonomske demokracije (soupravljanje, samoupravljanje, kooperative) + uvedba elementov ekosocialnega trgovskega protekcionizma EU + stroga obdavčitev kapitala in postopna krepitev progresivnega in ekologiziranega davčnega sistema + socializacija bančništva + trajnostna in podnebna pomoč državam v razvoju (1 % BDP) + postopna demilitarizacija..... „

Slovenija 2014 –izhodiščno, "neoliberalno stanje"

- recesija z visoko stopnjo brezposelnosti (okoli 120.000) in nevzdržnimi javnimi financami (okoli 22 milijard evrov dolga); •izvozna tradicija, a tehnološka zaostalost slovenskega gospodarstva srednjeindustrijske kompleksnosti, dosežena zgornja raven izkoriščanja delovne sile in nizka produktivna učinkovitost je glavni razvojni problem;
- zaradi odsotnosti državne politike ni bilo tehnološkega napredka in načrtovanja celotne industrijske politike, slovenske strukture znanja in zaposlovanja so ostale praktično nespremenjene, opravljena je bila zgolj selitev zaposlenosti iz srednje velikih podjetij v dokaj kaotični drobni sektor;
- procesi liberalizacije in privatizacije ostankov državnega premoženja z odpovedovanjem skupnemu/javnemu na nekaterih strateško ključnih poljih, ki so ključna za osnovno človekovo eksistenco in samostojnost države;
- Vztrajanje na že zavrnjenem modelu zategovanja pasu, privatizacije ostankov državnega premoženja, varčevanja namesto prednostnega spodbujanja trajnostne gospodarske aktivnosti in modela sonaravnega razvoja
- razkrajanje skupnega lastništva z razjedanjem socialne blaginje, družbene kohezije, nižanja solidarnosti in višanja koruptivnosti, upadanja zaupanja v institucije države v pravično pravno državo; •država slabih državnih investicij, škodljive subvencijske in nestimulativne davčne politike;
- nizka stopnja prehranske in energetske samooskrbe in povečevanje medregionalnih razlik; •poraba naravnih virov in obremenjevanje okolja na prebivalca nekajkrat presega planetarne zmogljivosti okolja in ogroža eksistenco naših potomcev in biosfere;
- staranje prebivalstva in poselitvena erozija (zmanjševanje števila prebivalcev in kulturne pokrajine v vzpetem svetu);
- vstopanje mladih v zaposlitev zgolj kot izjemoma pod kakršnim koli zakonskim nadzorom;
- nazadovanje najpomembnejših polj javnih storitev: izobraževanje, zdravstvo, kultura, pokojninsko in socialno varstvo;
- slovenske družine za osnovne življenjske potrebe (hrana, energija, prevoz) namenijo čedalje večji delež družinskega proračuna;

Slovenija do 2030 –sistemsko uvajanje polj ekosocializma v ekosocialni kapitalizem (sonaravni, eko„solidarizem“)

• Tehnološka in sonaravna prenova slovenskega gospodarstva: Zeleni razvojni preboj + načrtovana industrijska politika + prehranska in energetska samooskrba = zelena, kakovostna rast namesto zategovanja pasu in uničevanja socialne države

• Krepitev državne, družbene lastnine namesto razprodaje državnega premoženja + ekonomska demokracija (soupravljanje + samoupravljanje) + izgon politike iz kadrovanja uprav in nadzornikov

• Sistemska podpora širjenju družbeno odgovornih podjetij, socialnemu podjetništvu, kooperativ (po zgledu Mondragona), zadružništvu

• Progressivni in ekologiziranidavčni sistem + zelena javna naročila in trajnostna investicijska politika + socializacija bančnega sektorja

• Nadomeščanje, dopolnjevanje predstavniške demokracije z neposredno demokracijo na vseh ravneh

Slovenija: po trajnostnem, sonaravnem potencialu na prebivalca privilegirana država sveta (med 15-20 držav) kot izjemne naravne osnove za preobrazbo kapitalizma v ekosocializem!

1. Zeleno gospodarstvo-medgeneracijska odgovornost –ohranjanje in trajnostna, večja raba izjemnega okoljskega kapitala Slovenije (voda+gozdovi+OVE+prst+biotska pestrost) kot ključna etična in razvojna naloga države (zmerno materialno blagostanje vseh + visoka kakovost življenja + ohranjanje narave, okolja za prihodnje generacije)
2. Spoštovanje zmogljivosti okolja –zmanjšanje ekološkega odtisa iz 4,5 ghana 2,0 ghana prebivalca(zmanjšanje porabe energije, surovin + OVE): radikalna zelena davčna reforma + zelena javna naročila +“dovoljene” kvote rabe surovin, energije in prostora (!?) = ekspanenčnozasnovano obdavčevanje prekomerne porabe in obremenjevanja okolja namesto obdavčitve dela
3. Doseganje varne stopnje prehranske samopreskrbe –dvig od 50(60) % na 80 % (povečanje kmetijskih zemljišč za najmanj ¼ + sonaravna pridelava hrane + eko-prihodnost majhnih in srednje velikih kmetij
4. Trajnostno prestrukturiranje gospodarstva -kakovostnarast ozelenjenega gospodarstva– najmanj 50.000 novih zelenih delovnih mest: les + OVE + domača, zlasti “eko” hrana + reciklaža + prenove zgradb + sonaravno gradbeništvo + sonaravni turizem...
5. Okoljsko pretehtana raba mavrice regionalnih virov in skladnejši regionalni razvoj: 2030 = 50 % OVE + trajnostni gospodarski in poselitveni policentrizem + decentralizacija odločanja + ohranjanje poseljenosti podeželja
6. Socialna pravičnost (varnost) in solidarnost = obramba javnega dobra+ brezplačno javno šolstvo + vsem dostopno zdravstvo + socialna varnost ranljivih skupin + zmanjševanje socialne neenakosti (dohodki v podjetjih, ustanovah: 1 : 5/6 = 700:3500 E neto) + soupravljanje in samoupravljanje zaposlenih + zaradi zavoženosti tudi potreba po pretehtanem, “zmernem” varčevanju (+ večja obdavčitev bogatih + strukturne, trajnostne reforme) + kombinacija socialne politike = polna zaposlenost/(univerzalni) temeljni dohodek
7. Aktivno državljanstvo –trajnostno izobraževanje in vzgoja + bitka za javno dobro + e-volitve + “referendumski dan” + aktivno “evropsko” (EU) državljanstvo +več elementov neposredne demokracije

Za zeleni razvojni preboj Slovenije -predlog NVO za Strategijo razvoja Slovenije 2014-2020

Usmeritev strategije razvoja Slovenije (ob namenski rabi okoli 3,5-4 milijarde evrov sredstev iz EU) v zeleni razvojni preboj (7 ključnih, decentraliziranih razvojnih programov) s pomočjo domačih naravnih in človeških virov:

1. Prehranska samooskrba s poudarkom na ekološki pridelavi
2. Vzpostavitev verige predelave lesa
3. Energetska prenova zgradb

4. Prehod na obnovljive vire energije
5. Posodobitev železniškega omrežja in javnega prevoza
6. Učinkovita raba naravnih virov
7. Zeleni turizem

»Čas zahteva nove orientacije!«

»Zmaga *resnice* v kulturnem, *humanizma* v gospodarskem, *pravičnosti* v socialnem življenju bo največji triumf sodobnega človeštva.«

»Lep je klic svobode in enakosti narodov po človečanski vrednosti, tem lepši, ker je prišel iz srca. To je *etični socializem*, to ni teorija, to je življenje. To je nauk Krista, to je nauk Tolstoja.«

Srečko Kosovel (1904 – 1926)

5. Anej Korsika, Delavsko-punkerska univerza (DPU)

Spoštovani,

največji in najbolj prodorni kritik kapitalizma, Karl Marx je poudaril, da v času krize kapitalizma padejo vse maske sistema, leporečenje naenkrat zamenjajo surovi varčevalni ukrepi in ljudje so naposled prisiljeni, da na svoj življenjski položaj pogledajo s treznimi očmi. Danes živimo v najhujši krizi v zgodovini kapitalizma. Že dosežene civilizacijske pridobitve na področju šolstva, zdravstva, sociale in pokojninskega sistema se sistematično uničujejo z argumentom, da smo živeli preko svojih zmožnosti. Ampak kdo točno je živel preko svojih zmožnosti? Je to kdo izmed več kot 400.000 prebivalcev te države, ki živijo na ali pod pragom revščine. So oni tisti, ki so povzročili kreditno mrzlico in menedžerske odkupe, so oni tisti, ki imajo v bankah slabe terjatve za katere mora zdaj odgovarjati celotna družba? Seveda ne. Kljub temu pa so tisti na čigar plečih danes rešujemo to krizo, tisti, ki nase prevzemajo največje breme. Takšno dušenje najšibkejših, da bi le iztisnili nekaj več kisika za gospodarstvo pa ni značilno samo za Slovenijo, v še hujši obliki za njim trpijo tudi drugih perifernih državah, npr. Grčiji.

Grčija v več pogledih predstavlja podobo naše prihodnosti h kateri bomo nujno prišli, če ne bo na poti prišlo do radikalnih sprememb. Nekoč normalno delujoča država je danes strmoglavljena praktično na raven države tretjega sveta. Vsesplošen razpad socialnih, izobraževalnih in zdravstvenih sistemov od ljudi terja nemogoče odrekanje. Zato ni presenetljivo, da so v tej državi priča skokovitemu porastu samomorilnosti, mladoletne prostitucije, namernega okuževanja z virusom HIV, ki je obupen poskus posameznikov, da bi le prišli do nekakšne državne pomoči. V Grčiji deluje tudi Zlata zora, fašistična stranka, ki na zapletene družbene probleme predstavlja enostavne odgovore. V priseljencih, levičarjih, gejih in drugih skupinah, ki ne ustreza njihovi predstavi grške Grčije, uporabljajo kot grešne kozle in z njimi surovo obračunavajo na ulicah. Po zadnjih podatkih pa

obstaja tudi več tisoč članic in članov Zlate zore, ki so izurjeni v uporabi orožja in čakajo na primeren trenutek za prevzem oblasti.

Fašizem se vedno pojavi v zgodovinskem trenutku, ko so ogroženi življenjski interesi kapitala. Fašizem ni ekces ali nasprotje kapitalizma, ampak njegovo logično nadaljevanje. Je tista rešilna bilka zaradi katere se kapitalizem lahko ohrani pri življenju, četudi to v praksi pomeni holokavst in vojno opustošenje. Staro reklo, da je prihodnost človeštva socializem ali barbarstvo zato danes postaja še kako aktualno. Kot vidimo v Evropi in po svetu že imamo dobro organizirane sile, ki v praksi udeležujejo barbarstvo in socialno opustošenje. Razne Zlate zore, madžarski Jobik na eni strani ter Evropska komisija, Mednarodni denarni sklad in Evropska centralna banka predstavljajo mednarodni orkester kapitala. Zanj nobene človeške žrtve niso dovolj visoke, če bodo le ohranile življenjske sile kapitala, če bodo le zagnale nov cikel visokih profitov. Kako visoke so te človeške žrtve je bilo moč videti ob zadnji veliki krizi kapitalizma, Veliki depresiji, ki je za svojo dokončno rešitev in zagon novih dobičkonosnih vlaganj potrebovala II. svetovno vojno in več kot 80 milijonov mrtvih. Smo danes pripravljeni tvegati s čim podobnim? V vsakem primeru se velja spomniti na Einsteina, ki je na vprašanje s kakšnim orožjem se bo človeštvo borilo v III. svetovni vojni odvrnil, da tega sicer ne ve, da pa je prepričan, da se bo IV. svetovna vojna bojevala s palicami in kamni.

Ne, za racionalno prihodnost človeštva je danes bolj kot kdajkoli prej potrebna borba za socializem, saj ta lahko predstavlja edini branik pred barbarstvom kapitala. Socializem kot svetovni proces se danes počasi spet začne postavljati na noge. Največje dosežke je moč videti v državah južne Amerike, ki so po desetletjih vojaških hunt, ki so klečeplazile pred imperialističnimi interesi ZDA, zdaj končno dobile serijo ljudskih vlad, ki so uspele močno izboljšati življenjski položaj svojega prebivalstva. Najpomembnejša figura je bil tudi nedvomno Hugo Chavez, ki je utrl pot novemu, demokratičnemu socializmu oziroma kot ga je sam poimenoval socializmu za 21. stoletju. V Evropi je najbližje tem prizadevanjem stranka Evropske levice, ki v svojih vrstah združuje Die Linke, Sirizo, Front de Gauche in podobne organizacije, ki si vsaka v svoji državi prizadevajo za demokratični socializem. Nobena od teh ni popolna in danes Evropi bolj kot kdajkoli prej spet vladajo kapitalski interesi. Kljub temu pa so to prvi, spodbudni začetki po skoraj dvajsetih letih oziroma po padcu Berlinskega zidu. Takrat so dežurni ideologi hoteli zatrjevati, da je konec zgodovine, da je njena uganka rešena, in da bomo zdaj živeli v najboljšem možnem od vseh svetov.

Najboljši izmed vseh možnih svetov danes pomeni rekordno brezposelnost, množično propadanje podjetij, privatizacije in ropanje državne lastnine, okoljsko uničenje in še bi lahko naštevali prvine tega najodličnejšega izmed vseh mogočih svetov. Kapitalizmu je na preizkusu zgodovine že neštetokrat spodletelo in skrajni čas je, da mu ne dajemo več priložnosti. Tudi v Sloveniji se prvič po več kot dvajsetih letih resno govori o socialistični alternativi kot edini možni in racionalni alternativi kapitalizmu. Natanko tem vprašanjem se intenzivno posvečamo v Inicijativi za demokratični socializem, oblikovani prvega maja letos. Skozi naša prizadevanja si želimo pokazati, da drugačen svet ni samo nujen, ampak tudi mogoč. V ta namen smo pred kratkim v kritičen pretres javnosti ponudili tudi programski dokument, ki navaja serijo ukrepov, ki naslavlja konkretna problema s katerimi se sooča država in bi jih bilo mogoče izvesti tukaj in zdaj. Dokument izhaja iz analize, ki smo jo podali že zgoraj in ugotavlja, da je sta tako evropski, znotraj njega pa tudi slovenski, kapitalizem bankrotirala in ne moreta ponuditi nobene alternative več. Natančneje, ponudita lahko samo še več krvi, potu in solza.

V dokumentu z naslovom "Demokratični socializem: Razvojni model za Slovenijo in EU", takšno lažno alternativo zavrnamo in namesto tega ponujamo serijo konkretnih ukrepov, ki nas sicer še ne bi katapultirali v socializem. Kot takšni pa bi vseeno močno olajšali življenjski položaj vseh tistih, ki danes zaradi krize najbolj trpijo. Na tem mestu ni časa, da bi izčrpno predstavil vse ukrepe, zato se bom osredotočil le na nekatere in vas hkrati povabil k branju samega programskega dokumenta, ki je prosto dostopen na spletni strani Inicijative za demokratični socializem.

K ukrepom samim. Javni dolg držav, ki so se odločile za varčevalne ukrepe ali pa so bile vanje prisiljene se ni zmanjšal, ampak je še naprej rasel. Negativni učinki politike zategovanja pasov na gospodarsko dejavnost so bistveno večji, kakor pa so pričakovali v Evropski komisiji in Mednarodnem denarnem skladu. Namesto uresničitve pričakovanj, da se bo za vsak evro, ki ga vzamemo iz javne porabe, BDP zmanjšal za pol evra, se je ta v resnici zmanjšal kar za 1,6 evra! Torej za trikrat več kot pa so načrtovali zagovorniki varčevalnih ukrepov pri nas!

Za politikami zategovanja pasu se tako skriva le prenos denarja od najrevnejših k najbogatejšim. Zato jih moramo ustaviti! Potrebna je korenita in pravična davčna reforma. V današnjem sistemu so progresivno obdavčeni samo dohodki od dela, dohodki od kapitala pa so obdavčeni po enotni stopnji. V praksi to pomeni, da upokojenec, ki je obdržal certifikat iz tranzicije, plačuje enak davek kot milijonar. Zato ne preseneča, da je Slovenija po deležu neposrednih davkov močno pod evropskim povprečjem. Reforma bi uvedla integralno dohodninsko in prispevno osnovno, ki bi zagotovila, da bi k skupnemu dobremu vsak prispeval po svojih resničnih zmožnostih. To načelo bi moralo veljati tudi za obvezno zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in zaposlovanje. Večji in bolj pravični neposredni davki pa bi zmanjšali tudi regresivne davke kot so DDV, ki v praksi najbolj obremenjuje najrevnejše. S takšno davčno reformo bi lahko hitro prišli do bolj pravične razporeditve družbenega bogastva.

Kako bi se lotili vprašanja dolga? Najprej je potrebno poudariti, da dolg ni nastal v javnem sektorju. Ob reševanju bančne krize so se države morale zadolžiti pri bankah, da bi rešile banke. Glede tega vprašanja se mora Slovenija nemudoma povezati z ostalimi državami in članicami EU in Evropske centralne banke zahtevati naj sprejme svojo odgovornost v krizi in končno začne jamčiti za dolg držav. V primerjavi z drugimi centralnimi bankami po svetu je namreč ECB ena redkih, ki ne odkupuje državnih obveznic. Centralna banka ZDA, v nasprotju s tem, vsak mesec "natisne" več kot 80 milijard dolarjev, da država z njimi lahko financira javni dolg. V EU pa lahko države do denarja ECB dostopajo izključno preko bank. V Evropi pa lahko države do denarja ECB dostopajo samo prek bank. Ob reševanju bančne krize so se države tako morale zadolžiti pri bankah, da bi rešile banke. Z drugimi perfirmimi državami bi Slovenija tako morala oblikovati zavezniški blok, ki bi ECB prisilil, da končno normalno začne odkupovati državne obveznice in s tem močno olajša javnofinančni položaj v državah, ki jih je kriza najbolj prizadela.

Moramo se vprašati tudi kolikšen delež obstoječega dolga je sploh legitimen? Velik del dolga evropskih držav je namreč nastal tako, da so države najprej dajale davčne odpustke najbogatejšim, s čimer so povzročile velike proračunske luknje. Njihovo krpanje pa so nato reševale z izdajanjem državnih obvenic. Obveznic, ki so jih kupovali in z njimi služili ti isti najbogatejši zaradi katerih je sploh prišlo do pomanjkanja proračunskega denarja. Zato lahko govorimo in bi tudi morali začeti govoriti o nelegitimnem dolgu. Kolikšen je delež nelegitimnega dolga v Sloveniji ni znano, zato je potrebno ustaviti tovrstno komisijo, ki bi ta vprašanja podrobno in transparentno raziskala.

Ob sanaciji dolga in ustavitvi varčevalnih ukrepov pa je potrebno na evropski ravni začeti spodbujati tudi naložbe v gospodarstvo. Z Maastrichtsko pogodbo, uvedbo evra in ustanovitvijo ECB je EU vzpostavila sistem, ki države članice zavezuje k nevmešavanju v prost pretok kapitala, blaga in delovne sile. Hkrati s tem pa ne zapoveduje minimalnih standardov socialne varnosti in nima mehanizma za izravnavanje neravnovesij znotraj EU. Ta sistem države članice sili v tekmo do dna: v nižanje plač, fleksibilizacijo trga delovne sile ter krčenje izdatkov za javne storitve in socialne transferje. Današnja evropska investicijska politika je tako dvojno omejena. Tako z vidika tega čemu so namenjena ta sredstva- predvsem infrastrukturnim projektom. Kot tudi z vidika tega koliko je teh sredstev- bistveno premalo. Predvsem države na periferiji EU so že od svoje včlanitve žrtve uničujoče deindustrializacije.

Za izboljšanje svojega položaja nujno potrebujejo sredstva za zagon produktivnih gospodarskih dejavnosti. Naložbe v razvoj najbolj prizadetih držav bi bile tudi najbolj učinkovito sredstvo evropske kohezijske politike.

Namesto uničenega okolja in prometne infrastrukture, ki koristi predvsem najmočnejšim državam članicam, bi takšna politika zagotovila delovna mesta in razvoj. Sredstva zanj morata priskrbeti Evropska investicijska banka in Evropski investicijski sklad. Ti dve instituciji lahko z izdajo obveznic akumulirata mednarodne prihranke in jih usmerita v razvojne projekte v državah članicah, ki jih najbolj potrebujejo. Evropska investicijska sredstva ne smejo več končati v zasebnih žepih v obliki subvencij zasebnikom, v javno-zasebnih partnerstvih ali celo v korpuciji. Pridobitve, zgrajene s takšnimi sredstvi, pa morajo biti v lasti in pod nadzorom vseh državljanov.

To so nekateri izmed številnih ukrepov za katere si prizadevamo v Iniciativi in bi pomenili konkretne korake k demokratičnem socializmu.

6. Andrej Magajna, predsednik stranke Krščanski socialisti Slovenije: HEGEMONIJA NA LEVICI

Centri družbene moči si na svojem območju, »teritoriju« (znotraj razreda, družbenega sloja, ceha, gospodarske panoge, politične opcije, itd ...) Prizadevajo za prevlado. Če že ne za absolutno oblast - pa vsaj za prevladujoči vpliv, dominantno pozicijo

V totalitarnih sistemih vzpostavijo in ohranjajo absolutno prevlado

V t.i. demokratičnih pluralnih ureditvah pa se, če prvo ni možno, »zadovoljijo« z relativno prednostnim položajem.

Pravzaprav tudi v teh drugih sistemih ne obstanejo oz., se ne »zadovoljeni« z relativno prevlado, ampak teže k monopolu,

Čiščenje terena oz. Uničevanje konkurence je imperativ h kateremu teže, saj vedo, da je lahko prednostni položaj le kratkega veka. Konkurenca ne miruje. To vemo tudi iz gospodarstva.

Hegemonija pa ni le težja po koncentraciji moči

Je tudi opravičilo pred samim seboj in drugimi – saj se zahteva po akcijski enotnosti predstavlja kot nuja za uspešen spopad z razrednim sovražnikom, če se uporabimo arhaični besednjak politične doktrine. Lahko pa se seveda zlorabi za prevzem oblasti

K pripravi terena, ki opravičuje akcijsko enotnost (beri čiščenje konkurence) se na politični propagandni strani vedno začne z demonizacijo nasprotnikov »naše poti«.

Nasprotnik ni nasprotnik ampak posebej zlo, Ikonografija nasprotne strani dobiva monsturozne podobe – Vsi tisti, ki so sicer na pravi strani, a s svojim samovoljnim početjem ovirajo akcijsko enotnost niso nič manj nevarni kot nasprotnik sam. Še več. Spopad z zunanjim sovražnikom je dolgotrajen proces, in ne more biti uspešen, če v lastnih vrstah ni predhodno vzpostavljena enotnosti. Z oponenti v lastnih vrstah je zato potrebno obračunati takoj.

To militantno pozicijo se da poustvarjati in ohranjati le z medijskim demoniziranjem političnega nasprotnika (ikonografija tednika mladine, vstajniška ikonografija) demonizacija je opravičilo za nasilno poenotenje.

Gre za logično sosledje. Nasprotnik je tako zloben, da so upravičena vsa sredstva: laž, diskreditacije, karijerne blokade, onemogočenje v vsakdanjem življenju, inscenirani procesi – v polpretekli zgodovini pa tudi fizične likvidacije

Vsakemu poenotenju oz. »strnitvi vrst« pa ne smemo apriori nalepiti negativno konotacijo.

Predvolilne koalicije so npr. Čisto legalne oblike povezovanja

Ločiti moramo med demokratično homogenizacijo in nasilnim poenotenjem vrst. Eno so demokratične koalicije, drugo pa so prisilne pripojitve ali brisanje konkurence iz političnega prostora. Ločiti moramo med zdravim tekmovanjem in sodelovanjem in nelojalno konkurenco konkurenco in ravno omenjena demonizacija nasprotnega pola kaže na sosledje po pravilu – uvod v nasilno strnitev vrst, ki pa ni nič manj brutalna, kot so prijemi v spopadu z sovražnikom.

Stalinove likvidacije so se najprej vršile do lastnih soborcev. Ni se torej čuditi, da je bil Edvard Kocbek po vojni najbolj nadzorovana oseba v Sloveniji – bolj kot vsa sovražna emigracija skupaj.

Bil je moteč element, s svojimi s svojimi prvinskimi spraševanji, dvomi in neprijetnimi vprašanji

Njega ni bilo moč enostavno likvidirati, je bil mednarodno preveč vpliven. Dvignila bi se mednarodna kulturna sredina in vrgla črno luč na mlado državo, ki je potrebovala (tudi zaradi čisto pragmatičnih ekonomskih razlogov) lepo podobo pred svetom.

Treba pa ga je bilo vseeno utišati – vzeti mikrofona od ust, ter figurativno in dejansko: montirati mikrofona v zid. Poznamo njegovo pretresljivo pesem s tem naslovom.

Če pa se vseeno »prikrade do besede« (vemo, da kar celo desetletje ni mogel objaviti niti pesmi) pa se z njim obračuna – kakor je rekel Kardelj: »on je za nas nula – naj »poje« – osmešili ga bomo«

Če se torej z konkurenco na lastnem terenu ne da odpraviti z umaknitvijo iz javnega prostora pride na vrsti medijska diskreditacija.

Pogrom, ki ga je Kocbek doživel po intervjuju z Borisom Pahorjem v tržaškem zalivu je bil totalen, kakor je bil totalitaren takratni režim. Vanj so se morali vključiti praktično vsi, ki so želeli ustvarjati kariero. Tako ni čudno, da se mu je priključil tudi mladi Milan Kučan

Žalostno kako hitro se osvobodilna gibanja po zmagi sprevržejo v državljansko vojno zmagovalne strani. Kričečih in krvavih primerov je kolikor hočemo. Južna Rodezija in krvavi obračun z bivšimi zavezniki. Ne bom našteval saj ni časa. Zimbabve oz. Južna Rodezija le kot kričeč, krvav primer, ki kaže kako dolgo lahko traja očiščevanje terena – cela desetletja. Kako dolgo absolutisti opravičujejo absolutno oblast.

OF je bila mišljena – po tako imenovani antiimperialistični fronti kot koalicija nasprotnikov okupacije.

Komunistična partija prepriča partnerje v uporniškem gibanju k priznanju njene vodilne vloge – zaradi svojih operativnih prednosti.

Kocbek v njej vidi tudi posebno družbeno poslanstvo in hkrati opozarja na posledice, če bo to uporabila za prisvojitve kasnejše oblasti.

Če je v medvojnem obdobju partija uspela koalicijske partnerje na nek način še prepričevati, partijski operativci čistijo teren tudi izven nje in skrbe za monopol nad osvobodilnim gibanjem v celotni Sloveniji oz. širše podobno v Jugoslaviji.

Nekateri posamezniki in grupacije, ki sicer niso bile na strani okupatorja, niso pa se želele vključiti v OF so bili vse deležne nasilnega podrejanja oz. Ekskomunikacije bi v podrobnosti prepustil zgodovinarjem

V tem kontekstu je potrebno omeniti večje protagoniste: tigrovce in še posebej plavo gardo, angloameriške zaveznike, ki je gradila svojo odporniško vojaško formacijo izven OF pod poveljem begunske vlade v Londonu

odpor izven Of partija ni tolerirala. Na propagandni ravni ga je takoj označila za kolaboracijo.

Takoj po osvoboditvi nova oblast izigrala sporazum Tito-Šubašić.

V Sloveniji z plavogardisti obračunajo leta 1949 na Nagodetovem procesu.

Tigrovce, v kolikor se niso asimilirali ž, so enostavno izrinili iz javnosti, preprosto se o njih ni govorilo – sicer bi morali kot dan odpora omeniti 13.maj!

Vseskozi je bila partiji trn v peti duhovščina, tudi ta, ki je sodelovala z OF.

Delovna taborišča za duhovščino so obstajala vse do leta 1952 za vse, ki se niso priključili novemu sistemu, oz, niso delali pod taktirko režima, pa četudi so bili na pravi strani, kot zavedni katoliški duhovniki. V Strunjanu je bilo cca 40 taboriščnih hiš.

Obračunavali so tudi s svojimi. Goli otok, proti stalinistom je povojna partijska oblast uporabljala stalinistične metode.

Omeniti je potrebno obračun s komunistko Angelo Vode.

Pa seveda dachauske procese.

Kogar niso likvidirali so ga onemogočili na druge načine: ekonomsko, karierno, socialno. Laž in podtikanja je postala uveljavljeni načini za doseg cilja.

Partija je princip: namen posvečuje sredstvo vzpostavila v polni meri.

Tu pa je bila ključna ločnica med krščanskimi socialisti in partijskim vodstvom.

Izjemno so se bali političnega vpliva Edvarda Kocbeka in sploh krščanskih socialistov. Čeprav Kocbek nikoli ni imel namena ustanoviti stranke so se bali njegovega kroga, njegovih somišljenikov. Večina Kocbekovih sopotnikov v OFse je asimilirala tisti ki pa se niso so bili pod skrbnim nadzorom. Nadzorovali so praktično vsako njihovo kretnjo.

Gosar se ni vključil v partijske strukture, po drugi strani pa se tudi ni izpostavljaj. O njemu se po vojni ni praktično nič vedelo, čeprav je bil med najvidnejšimi ideologi krščanskega socializma. Tud sam se ni izpostavljaj saj je vedel, da bo sicer v nemilosti. Pustili so mu opravljati profesure.

Kocbeku so najprej onemogočili javno delovanje – kot rečeno celo desetletje niti ni mogel objaviti pesmi – niso pa ga nikoli zapri. So pa npr. Njegova zagovornika g. Blažiča in Franca Miklavčiča.

Krščanski socialisti bi takrat lahko predstavljali alternativo KP – predvsem iz vidika metode. Kot kristjani so odklanjali princip : namen ne posvečuje sredstva. Čeprav so bili morda v nekih pogledih celo programsko bolj levi, sta bili za njih laž in nasilje nedovoljeni metodi.

Težnje po hegemoniji, prevladi na levisi nedvomno obstajajo, saj je to značilno tudi za demokratične države z daljšo tradicijo in je prisotna tudi na politični desnici.

Zopet pa se ustavimo pri metodi.

Odgovorimo si, zakaj.

PREMISLIMO KRITIČNO IN RAZMISLIMO, KAKO SPLOH UVELJAVITI ALTERNATIVO NA LEVICI!

7. Žiga Šorli, predsednik MLADI KSS Krščanski socialisti Slovenije: Krščanski socializem nekoč in danes

Dr. Janez Evangelist Krek (1865-1917)

•Katoliški duhovnik, ki je v svojem demokratičnem duhu ustanavljal in skrbel za samopomoč delavcem in kmetom preko zadrug;

•Bil je protitež Mahničju v katoliški politični stranki in je skrbel, da ni postala ultrakonzervativnastranka;

•Izdal tudi socialno-antropološke knjige:

–Črne bukve kmečkega stanu in Socialni načrt slovenskih delavskih stanov (1895);

–Socializem (1901)

Črne bukve kmečkega stanu (1895)

O Naj izdajo denarja in vrednostnih papirjev nadzoruje izključno in samo javna pooblašena služba in ne zasebniki ali zasebne družbe.

O Obrestne mere morajo biti jasne in določene s strani države, oderuštvo naj se strogo kaznuje.

O Prometna sredstva, kot so železnice, ladijska podjetja, letalska podjetja,... naj upravlja država, oziroma vsaj infrastrukturo (ceste, železnice, letališča, pristanišča).

O Zavarovalnice in banke ter delovanje le-teh naj strogo nadzoruje država. Borzne špekulacije in razne finančne igre (finančne piramide, Ponzijevashema,..) naj se strogo prepovedo in tudi strogo kaznuje, tudi z odvzemom vsega nagrabljenega premoženja. Prav tako naj se lastništvo delnic strogo nadzira, da ne pride do kriznih situacij. oVelika podjetja naj se strogo nadzira. Na njihov promet naj se uvede stopnjujoči se davek do 90% njihovega čistega dobička.

O Omogoči naj se medijska svoboda. Medije naj strogo nadzoruje država in naj se prepreči kakršno koli zlorabo medijskega prostora. Če do slednjega pride, se to kaznuje tudi z zaporno kaznijo, prav tako naj se prepreči napade na kulturo, etiko, osebno dostojanstvo, itn..

Socializem (1901) Edvard Kocbek (1904-1981)

•Krščanski socialist, ki je že leta 1928 opozarjal na napake v katoliški cerkvi

•Leta 1938 objavi članek *Premišljevanje o Španiji*, kjer obsoja katoliško stran zaradi sodelovanja v vojni in jo obtoži zaradi odklonskosti in herezije.

•V drugo svetovno vojno vstopi na partizanski strani, ker je videl prihodnost v marksizmu. **Druga svetovna vojna**

•Zaradi marksizma uživa ugled pri KP, zato ga postavijo za glavnega predstavnika krščanske skupine v OF;

•Ko pride do podpisa dolomitske Izjave, je sam izbral točko, kjer se opredeli vloga krščansko socialistične skupine v OF in po končani vojni;

•*A za to smo se borili?!*

Po drugi svet. Vojni: razkol s KPS

•Bil je prosvetni minister v zvezni vladi do sredine 1946;

- Izvedel je za poveljne poboje, zato so ga tudi sodno preganjali, ker jim je bil zelo nevaren;
- *Strah in pogum* – odločitev, da se izpove ga privede do tega, da je postal najbolj nadzorovana oseba po drugi svetovni vojni v Jugoslaviji;

Tržaški intervju – pot v osamo

- Intervju, ki ga je s Kocbekom leta 1975 imel Boris Pahor, je privedel do popolne izolacije od javnosti;
- Še na smrtni postelji so ga nadzorovali, kaj se mu je bledlo v stanju delirija, ki ga je imel zaradi bolezni in bolečin;
- Umrli je 3. novembra 1981. Začel je dramo s poveljnimi poboji, ki traja še danes in ni je videti konca.
- Kot je Kocbek sam povedal, bo morala Partija sama priznati svojo krivdo

Krščanski socializem danes

- Še vedno traja isti razkol z nasledniki KP, še celo na bolj osebni ravni;
- Prihodnost vidimo v povezovanju različnih skupin, vendar brez očitnih sprememb v politiki in družbi to ne more obstajati;

ALTERNATIVA JE V VENEZUELSKI IZKUŠNJI SOCIALIZMA 21. STOLETJA

8. Dr. Wilmer Armando Depablos, začasni odpravnik poslov na veleposlaništvu Bolivarske republike Venezuele: Venezuelska izkušnja socializma 21. Stoletja

Zmagoslavje Huga Cháveza Fríasa, kandidata na predsedniških volitvah 1998, je pomenilo konec dvostranskega liberalizma AD in Copei, strank, ki so si delile moč 40 let z ravnovesjem med bedo in izključenostjo v populaciji.

Hugo Chávez je začel s svojo kandidaturo 22. aprila 1997 in po ratifikaciji z bojem na ulici, poleg mesta, napovedal ustanovitev "močne politične in volilne strukture", objavljeno v dnevniku El Nacional v tistem letu.

Potem, 30. julija 1997, Chavez registrira pri nekdanjem Vrhovnem volilnem svetu Gibanje za peto republiko in združi levičarske stranke in priljubljena gibanja v zavezništvo, ki se je imenovalo Patriotski pol.

V njegovih govorih, ki jih je imel kot voditelj vojaškega upora 4. februarja 1992, je poudaril, da je državi vladala "gnila slika kupole črvice politične korupcije".

Chávez je kot kandidat obljubil, da ne bo dal privatizirati družbo Petroleos de Venezuela, S.A. (Pdvsa), in je finančno obnovil državo preko ustavodajne skupščine in predvsem v smeri razvoja gospodarskega modela na podlagi humanizma in glede na potrebe ljudi.

V zadnjem desetletju prejšnjega stoletja je bila Venezuela potopljena v val privatizacije njenih sredstev in neoliberalnega pohlepa, zaradi prevladujoče politike zadnjega predsednika četrte republike Rafaela Caldera, v škodo ljudi, s porastom cen blaga in storitev (voda, transport, bencin, izobraževanje, hrana, telefon, itd).

Telekomunikacije, aluminija, jekla, turizem, banke in pristanišča je bilo nekaj strateških sektorjih v narodu dati privatizacije, v skladu z dogovori, podpisani med Calderovo vlado in mednarodnim denarnim skladom (MDS).

Chavez je začel svojo pot do predsedovanja z 10% podporo na volitvah februarja 1998, vendar že septembra istega leta so vse javne družbe za raziskovanje javnega mnenja so kazale več kot 50 % podporo, kot piše v knjigi *Cronología de la Una Implosión*, avtorici Teresa Maniglia in Ingrid Carvajal Arroyo.

Političnim strankam, v paktu Punto Fijo, ki je bil podpisan leta 1958, je začela padati podpora in kandidati iz teh strank so začeli izgubljati. Nekaj dni pred predsedniškimi volitvami je stranka Copei opustila podporo njihovi kandidatki Irene Saenz in Demokratično Akcijo (AD) izključili iz svojih vrst za svojega kandidata, Luis Alfaro Uceró.

Kot zadnji poskus, da "zaščiti" umiranje sistema puntofijistov, AD in Copei dobita partnerja za podporo Henriqueja Salasa Romerja, podjetniškega predstavnika za interese buržoazije, ki je obljubil, da bo nadaljeval z množično privatizacijo v državi, kljub 85% revščini, ki je bila posledica neoliberalnih ukrepov delodajalcev.

Z neposredno zmago med ljudstvom se Chávez kot kandidat sooča z nasprotovanjem privilegiranih sektorjev v četrti republiki, predvsem v zasebnih medijih.

V izjavi, objavljeni v reviji Ciudad Caracas, novinar Isbemar Jiménez, ki opisuje kampanjo leta 1998, se spomni, kako se je večina zasebnih medijev ukvarjala s pokrivanjem Chaveza, "vendar ne z dejavnostmi v kampanji, ampak da se ga diskvalificira" je dejal.

Alcides Castillo, volilni novinar, ki je dobro poznal vire, je tudi opozoril, da so mediji posvečali veliko prostora kandidatu. "Bila je brutalna in ostra kampanja proti Chavezu," je dejal.

Na drugi strani pa so grožnje s smrtjo, z nosilcem za MVR naraščala pred in med volilno kampanjo. Odgovorni so bili "politični avanturisti in gospodarski dobičkarji", so takrat dejali na sedežu volilne kampanje Patriotskega pola, navaja Cronología de la una Implosión.

V iskanju načina spodkopavanja priljubljenosti revolucionarja, so v medijih razširili propagandno »vest« v kateri so mu hoteli domnevno naprtiti lastne slabosti, Chavez pa je pri tej "vesti" zavrnil izjavo, ki se je nanašala nanj. Voditelj oddaje, Gonzalo Cubelo, je nato dejal, da je bil prevaran pri samem snemanju oddaje.

Nato isti mediji pripisujejo izjavo ekonomistu Ivánu Pulido, ki je navedel, da Chavez trpi zaradi domnevnega pomanjkanja duševnega zdravja. Pulido nato prizna sam, da se je prepričal o tej trditvi in potrdil, da je bil to del umazane kampanje proti kandidatu domoljubnih sil.

Kljub tem nadlogam in umazani kampanji, 6. decembra ljudstvo izbere pot bolivarske revolucije z izvolitvijo Huga Cháveza z 56,45 % glasov.

2. Februarja 1999 Chavez prevzame mesto predsednika republike s prisego, ki je označilo začetek procesa globokih sprememb: »Prisežem pred Bogom, prisežem pred domovino, prisežem pred svojim narodom, ob tej umirajoči ustavi (1961) bom spodbujal demokratične reforme, ki so potrebne, da ima nova republika ustavo, ki bo prilagojena novim časom. Prisežem!«

9. SKLEP OKROGLE MIZE

V tej razpravi smo skupaj poudarili nezmožnost enakopravnega sodelovanja v volilnih kampanjah, opozorili smo na globalne posledice tega početja in poudarili iskanje skupnih rešitev v prihodnjem sodelovanju. Na žalost je medijski mrk spet pokazal, da je naša trditev o ohranjanju vpliva vladajočih elit nad monopolom v medijskem prostoru in nad hegemonijo v medijskem prostoru. Pri tem smo pokazali, da lahko dosežemo enakopravnost v političnem prostoru le s sodelovanjem k vzpostavljanju demokratičnega ekološkega socializma in njegovo implementacijo v obstoječi kapitalistični družbeni red, ob sočasni implementaciji krščansko-socialističnih etičnih vrednot v slovenski družbeni prostor. Za vzor bomo vzeli Venezuelo izkušnjo bolivarianske revolucije, saj le na ta način lahko dosežemo skupni cilj: blaginja vseh državljanov in državljanov. Dokler pa bomo oklevali in tega ne bomo dosegli, pa bomo le še naprej podlegali sindromu *Vae Victis* – gorje premaganim.